

«ئىنجىل 13-قىسىم»

«تېسالونىكىلىقلارغا

««1»»

© مۇقەددەس كىتاب 2012

CC BY-SA 4.0

www.mukeddeskalam.com

«ئۇيغۇرچە كالام تەرجىمىسى»

ئىنجىل 13 - قىسىم

«تېسالونىكا لىقلارغا (1)»

روسۇل پاۋلۇسنىڭ تېسالونىكا شەھرىدىكى جامائەتكە

يازغان بىرىنچى مەكتۇپى

كىرىش سۆز

تېسالونىكا شەھرى (بۈگۈنكى گرېتسىيەدىكى سالونىكا) ئەينى ۋاقىتتىكى رىم ئىمپېرىيەسىنىڭ ماكېدونىيە ئۆلكىسىگە جايلاشقان، يىپەك سودىسى قىلىدىغان چوڭ مەركەز ئىدى. روسۇل پاۋلۇسنىڭ ئۇ يەرگە مەسھنى جاكارلاش ئۈچۈن تۇنجى بېرىشى «روس.» 17:1-10 دە خاتىرىلەنگەن. بۇ ۋەقەلەر مىلادىيە 52 - ياكى 53 - يىلى يۈز بەرگەن. تېسالونىكادىكى جامائەتنىڭ ئەھۋالىنى، شۇنداقلا بۇ خەتنى ئوبدان چۈشىنىپ يېتىش ئۈچۈن ئىنجىلدىكى بۇ قىسىمدىن كۆپ ئايەتلەرنى تولۇق نەقىل كەلتۈرمىز: —

«ئۇلار سەپىرىنى داۋام قىلىپ ئامفىپولىس ۋە ئاپوللونىيا شەھەرلىرىدىن ئۆتۈپ، تېسالونىكا شەھرىگە كەلدى. ئۇ يەردە يەھۇدىيلارنىڭ سىناگوگى (ئىبادەتخانىسى) بار ئىدى. پاۋلۇس ئادىتى بويىچە ئۇلارنىڭ ئارىسىغا كىرىپ، ئۇدا ئۈچ شابات كۈنى ئۇ يەردە جەم بولغانلار بىلەن مۇقەددەس يازمىلارنى شەرھلەپ مۇنازىرىلىشىپ، ئۇلارغا مەسھنىڭ نازاب - ئوقۇبەتلەرنى تارتقاندىن كېيىن ئۆلۈمدىن تىرىلىشى مۇقەررەر دەپ ھەم چۈشەندۈردى ھەم ئىسپاتلىدى ۋە: — مەن سىلەرگە جاكارلىغان مۇشۇ ئەيسا دەل قۇتقۇزغۇچى - مەسھنىڭ ئۆزى شۇ! — دېدى.

يەھۇدىيلارنىڭ ئىچىدىن بەزىلەر قايل بولۇپ ئىشىنىپ، پاۋلۇس بىلەن سىلاسىقا قوشۇلدى؛ شۇنداقلا خۇدادىن قورقىدىغان گرېكلەردىن زور بىر توپ ئادەملەر ۋە ئاز بولمىغان يۇقىرى تەبىقىدىكى گرېك ئاياللارمۇ شۇنداق ئىشەندى. بىراق يەھۇدىيلار بۇنىڭغا ھەسەت قىلىپ، بىرنەچچە قەبىھ ئادەملەرنى يىغىپ، بىر توپ ئادەملەرنى توپلاپ، شەھەرنى ئاستىن-ئۈستۈن قىلىۋەتتى. يەھۇدىيلار پاۋلۇس بىلەن سىلاسىنى تۇتۇپ، شەھەر خەلق كېڭەشمىسىگە تاپشۇرۇپ بېرىش مەقسىتىدە ياسۇن ئىسىملىك بىرىسنىڭ ئۆيىگە باستۇرۇپ باردى. لېكىن ئۇلار ئىككىيلەننى تاپالماي ئۇلار ياسۇن ۋە باشقا بىرنەچچە قېرىشداشنى شەھەر ئەمەلدارلىرىنىڭ ئالدىغا تارتىپ ئاپىرىپ:

— ھەممە جايلاردا ئالەمنى ئاستىن-ئۈستۈن قىلىۋەتكەن ئاشۇ ئادەملەر مۇشۇ يەرگىمۇ يېتىپ كەلدى؛ ياسۇن ئۇلارنى ئۆيىدە قوبۇل قىلدى. ئۇلار ئەيسا ئىسىملىك باشقا بىر پادىشاھ بار دەپ، رىم ئىمپېراتورى قەيسەرنىڭ پەرمانلىرىغا قارشى چىقىۋاتىدۇ! — دەپ چۇقان سېلىشتى. ئۇلار بۇ سۆزلەر بىلەن شەھەر ئەمەلدارلىرى بىلەن خالايقىنى دەككە-دۈككىگە سېلىپ قويدى. شەھەر ئەمەلدارلىرى ياسۇن ۋە باشقا تۇتۇپ كېلىنگەنلەردىن كاپالەت پۇلى ئالغاندىن كېيىن، ئۇلارنى قويۇۋەتتى.

بېرىيا شەھىرىدە

قېرىنداشلار ھايال بولماي پاۋلۇس بىلەن سىلاسىنى شۇ كۈنى كېچىدە بېرىيا شەھىرىگە ئەۋەتىۋەتتى. ئۇلار ئۇ يەرگە يېتىپ بارغاندا، يەھۇدىيلارنىڭ سىناگوگىغا كىردى..

... لېكىن تېسالونىكا دىكى يەھۇدىيلار خۇدانىڭ سۆز-كلامىنىڭ پاۋلۇس ئارقىلىق بېرىيادىمۇ جاكارلىنىدىغانلىقىنى ئاڭلاپ، ئۇ يەرگىمۇ بېرىپ توپىلاڭ كۆتۈرمەكچى بولۇپ، ئاممىنى قۇتراتتى. شۇنىڭ بىلەن قېرىنداشلار پاۋلۇسنى دەرھال دېڭىز بويىغا ئەۋەتىۋەتتى. سىلاس بىلەن تىموتىي بولسا بېرىيادا قالدى. پاۋلۇسنى ئۈزىتىپ ماڭغانلار ئۇنى ئافىنا شەھىرىگىچە

ئېلىپ باردى. ئاندىن ئۇلار پاۋلۇسنىڭ: —

«سەلەر سىلاس بىلەن تىموتىغا مۇمكىنقەدەر مېنىڭ يېنىمغا تېزراق كەلسۇن دەپ يەتكۈزۈپ قويۇڭلار» دېگەن تاپشۇرۇقنى ئېلىپ، بېرىغا قايتىپ كەلدى...».

لۇقا بىز ئۈچۈن خاتىرىلىگەن يۇقىرىقى بايانلارغا ئاساسەن، پاۋلۇسنىڭ ئۇشۇ خېتىنىڭ كۆپ پاكىتلىرى ۋە تەپسىلاتلىرىنى تېخىمۇ ياخشىراق چۈشىنىپ يېتەلەيمىز. بىرىنچىدىن، كۆرۈنەرلىك بولغىنى شۇكى، پاۋلۇس ۋە ھەمراھلىرى شۇ يەردىن زىيانكەشلىك بىلەن ھەيدەلگۈچە تېسالونىكا شەھىرىدە پەقەت ئۈچ ھەپتەلا تۇرغان («روس». 2:17). پاۋلۇس ئۇلار ئارىسىدا شۇنچە قىسقا مەزگىل بولغىنى بىلەن، تېسالونىكادىكى جامائەت شۇ ۋاقىت ئىچىدە تۇغۇلغان! ئۇلار شۈبھىسىزكى، رەب ئەيسانىڭ «ئۇرۇق چاقچۇچى» دېگەن تەمسىلىدە ئېيتىلغان، مول ھوسۇل بېرىدىغان «ياخشى تۇپراق» تىن ئىدى! («مات. 23-3:13»، «مار. 20-4:3»، «لۇقا 15-8:4»).

يۇقىرىقىدا «روسۇللارنىڭ پائالىيەتلىرى» دىن نەقىل كەلتۈرۈلگەن ئايەتلەردىن قارىغاندا تېسالونىكادىكى جامائەتتە ھەم يەھۇدىيلار ھەم «خۇدادىن قورققان» گرېكلارنىڭمۇ بار ئىدى. مۇشۇنداق گرېكلار تەۋراتنىڭ خەۋىرىگە قىزىقىپ ئىشەنگەن بولۇپ، ھەر ھەپتە «شابات كۈنى» دە يەھۇدىيلارنىڭ «سېناگوگ»ىغا (ئىبادەتخانا، دۇئاخانا) كېلىپ دۇئا قىلىش ۋە تەۋراتنى ئوقۇشلىرىنى ئاڭلاش ئۈچۈن ئۇلارغا قوشۇلاتتى. «گالاتىيالىقلارغا»دىكى «كىرىش سۆز»ىمىزنى كۆرۈڭ. جامائەتتە يەنە، بۆتپەرەسلىكنى تاشلاپ بىۋاسىتە مەسىھنىڭ يولىغا كىرگەن چوڭ بىر توپ ئادەملەر بار ئىدى (9:1 نى كۆرۈڭ).

باشقا كۆپ جايلاردا يۈز بەرگەندەك، خۇش خەۋەرنى چەتكە قېقىپ ئەيسانىڭ ئۆز مەسىھى ئىكەنلىكىنى ئېتىراپ قىلىشنى رەت قىلغان «سېناگوگ»دىكى يەھۇدىيلار ئۇنى ئېتىراپ قىلغانلارغا زىيانكەشلىك قىلىشقا باشلىدى. ئۇلارنىڭ ھەسەتخورلۇقىنىڭ پەۋقۇلئاددە سەۋەبى، خۇدانىڭ نىجاتى خۇش خەۋەر ئارقىلىق پەقەت ئۆزلىرىگىلا ئەمەس، «يات ئەللىكلەر»ىمۇ جاكارلانغىنىدىن ئىبارەت ئىدى. مانا مۇشۇ ئەسلىي بۆتپەرەس بولغانلارغىمۇ توۋا قىلىش، يېڭى ھاياتقا ئېرىشىش پۇرسىتى يارىتىپ بېرىلمەكتە!

نەتىجىدە يۇقىرىقى «روسۇللارنىڭ پائالىيەتلىرى»دىكى ئايەتلەردە خاتىرىلەنگەندەك، شۇنىڭدەك ئۇشبۇ خەتتە تىلغا ئېلىنغاندەك، ئىشەنمىگەن يەھۇدىيلار تائىپىلەرنى قۇتۇرتىپ ئېتىقادچىلارغا زىيانكەشلىك قىلدۇردى (2:14-15). ئۇلار بۇ زىيانكەشلىكنى باشقا شەھەرلەرگىچە يۈرگۈزدى («روس.» 13:17).

روسۇل پاۋلۇس بۇ قىسقا ئۇچ ھەپتە ئىچىدە خۇدانىڭ سۆزىنى شۇنچە زور قىزغىنلىق بىلەن قوبۇل قىلغان بۇ قەدىرلىك كىشىلەرگە جان-جېنىدىن يېقىن بولدى. ئۇلاردىن ئايرىلىشقا مەجبۇر بولۇپ ۋە ئۇلارنىڭ توختاۋسىز قاتتىق زىيانكەشلىككە داۋاملىق ئۇچرىغانلىقىدىن خەۋەردار بولۇپ، كېيىنكى ئايلاردا ئۇ ھەمكارلىرى بىلەن ئۇلار ئۈچۈن ئۈزلۈكسىز جىددىي دۇئادا بولدى. كۆپ ۋاقىتلاردا ئۇلاردىن ھېچ خەۋەر يوق ئىدى. ئاخىرىدا، پاۋلۇس ئۇلارنىڭ ھالىدىن ئۇنداق خەۋەرسىز قېلىشقا قاراپ تۇرۇلماي، ئۇلارنى زىيانكەشلىك ئاستىدا ئېتىقادتىن يېنىپ چىقارمىكەن دەپ ئەنسىرەپ، ئەھۋالنى بىلىش ھەم ئۇلارنى رىغبەتلەندۈرۈشكە ئافىنا شەھىرىدىن تىموتىينى ئۇلارنىڭ يېنىغا ئەۋەتتى. ئۇلار ئېتىقادتا كىچىك بوۋاقلاردەك بولۇپ، ئۇلار شۇنچە ئېغىر ئازاب-ئوقۇبەتلەرگە ئۇچرىغان بولغاچقا، «ئېتىقادىمىز بەلكىم دۇرۇس ئەمەس» ياكى «بىزدە بىرەر ئەيىب بولۇشى كېرەك، شۇڭا خۇدا بىزنى جازالاشمايدىكەن؟»، دەپ ئويلاپ قېلىشى مۇمكىن بولاتتى. تىموتىي ئۇلارغا: شۇنداق بىئارام بولماڭلار، زىيانكەشلىك ۋە ئازاب-ئوقۇبەت بىز مەسىھ ئېتىقاد قىلغۇچىلارنىڭ نۇرۋەھىقەتكە ئەگەششىدىن ئېتىقادلىق ھاياتىمىزنىڭ نورمال بىر قىسمىدۇر» دېگەندەك تەلىم بەردى. ئەمەلىيەتتە بۇنداق ئىشلار خۇدانىڭ پىلانىنىڭ بىر بۆلىكىدۇر (3:1-5). بىز ئەيسا مەسىھكە مەنسۇپ بولۇپ، خۇداغا ئىخلاسمەنلىك بىلەن ياشايمەن دەپ ئىرادە باغلايدىكەنمىز، ھاياتىمىزدا بىر يولدا بولمىسا باشقا بىر يولدا ئازاب-ئوقۇبەت ياكى زىيانكەشلىك بولمىسا، ئۇنداقتا ئېتىقادىمىزنىڭ بىر يېرى دۇرۇس بولماي قالىدۇ! («تىم» 2:12).

پاۋلۇس كورىنت شەھىرىدە تۇرغىنىدا تىموتىي (بەلكىم سىلاس بىلەن) تېسالونىكادىن ئۇنىڭ يېنىغا قايتىپ كەلدى. ئۇلار پاۋلۇسقا، تېسالونىكادىكى قېرىنداشلار پەقەت زىيانكەشلىك ئاستىدا پەقەت چىڭ تۇرۇپلا قالماي، بەلكى ئېتىقاد ۋە مېھىر-مۇھەببەتنىڭ ھەرقايسى جەھەتلىرىدە ئۆسۈپ يېتىلىپ، كامالەتكە قاراپ ماڭماقتا؛ شۇنداقلا سېنى ۋە بىزنى ئىنتايىن سېغىنغان دەپ خەۋەر يەتكۈزدى (3:6-10). شۇنىڭ بىلەن بىرگە

قېرىنداشلار خۇدانىڭ سۆزىنى ئەتراپىدىكى بارلىق رايونلارغىمۇ يەتكۈزۈپتۇ، (10:8-1)، دەپ خەۋەر يەتكۈزىدۇ. شۇڭا روسۇل تولۇپ تاشقان شادلىق ۋە مۇھەببەت ئىچىدە ئۇلارغا بۇ خەتنى يازىدۇ. مەزكۇر خەت پەقەت رىغبەت-تەسەللى يەتكۈزىدىغان مەكتۇپ، خالاس. ئۇنىڭ ھېچبىرىدە تەنبىھ ياكى بىرەر ئىللەتلەرنى تۈزىتىش سۆزلىرىدىن قىلچە يۇراق يوقتۇر. ھالبۇكى، خەتتە قىممەتلىك بولغان تەلىم تۈسىنى ئالغان سۆزلەر، شۇنداقلا روسۇلنىڭ بارلىق خەتلىرىدە دائىم دېگۈدەك: «تېخىمۇ كۆپ»، «تېخىمۇ ئېشىپ تاشقان» دېگەن سۆزلەر تېپىلىدۇ — دېمەك، ئېتىقادىتىن چىققان تېخىمۇ كۆپ ئەجىر، مۇھەببەتنىڭ تېخىمۇ كۆپ ئىپادىلىرى بولسۇن، دېگەن ئۈندەشلىرى بار.

جامائەتتىكى بىرنەچچە قېرىنداشلار ئالەمدىن ئۆتكەندى-دە، روسۇل ئۇلارنى «ئۆلۈم ئىچىدە ئۇخلىغان» دەيدۇ. (13:4). نەچچىسى زىيانكەشلىكتە ئۆلتۈرۈلگەن بولۇشى مۇمكىن ئىدى. لېكىن پاۋلۇس جامائەتتىكىلەرگە رەب ئەيسا قايتىپ كەلگەندە ئېتىقادچىلارنىڭ ھالىتىنىڭ ئۆزگىرىشلىرى توغرىسىدىكى تەلىملەر بىلەن تەسەللى بېرىدۇ (11:5-13:4). رەب ئەيسا بۇ دۇنياغا قايتىپ كەلگەندە بىز بۇ دۇنيادا تېخى ھايات ياشاۋاتقان بولساق، مەسىھ ئەيسانىڭ ئاسماندىكى بۇلۇتلار بىلەن چۈشكىندە، بىز سۆيگەن، «ئۆلۈم ئىچىدە ئۇخلىغان» قېرىنداشلارنىڭ ئۇنىڭ بىلەن بىللە كەلگەنلىكىنىمۇ كۆرىمىز. ئۇ چاغدا بىز رەب بىلەن كۆرۈشۈشكە ھاۋاغا كۆتۈرۈلىمىز! — دەيدۇ. ھەممىمىز ئۇچۇشنى ئۈگىنىمىز!

خەت شۇنداق ئاددىي ۋە ئوچۇق كۆڭۈللۈك بىلەن يېزىلغاچقا، ئىزاھاتلار ئادەتتىكىدەك كۆپ بولمايدۇ ۋە «قوشۇمچە سۆز» قوشمايمىز. پاۋلۇسنىڭ ئۇشبۇ خەتنى يېزىپ قىسقا مەزگىلدىن كېيىن ئۇلارغا ئالاھىدە نەچچە مەسىلە توغرىلۇق يازغان ئىككىنچى خېتىگە بولسا «قوشۇمچە سۆز» بىمىز بار بولىدۇ.

بىز يەنە بۇرۇنقى ئادەتتىكىدەك خەتنىڭ مەزمۇنىنى نەچچە بۆلەككە بۆلمەيمىز. ئوقۇرمەنلەر مەزكۇر خەتنى ئوقۇش جەريانىدا شۇنى بايقايدۇكى، خەتنىڭ ھەممىسى بىر-بىرىدىن ئايرىلماس بىر گەۋدىدۇر. يەنە تەكىتلەيمىزكى، خەتتىكى بابلار ۋە ئايەتلەرنىڭ «تەرتىپ رەقەملىرى» ئوقۇرمەن ئىشەنگۈچىلەرگە قولايلىق بولسۇن ئۈچۈن كۆچۈرگۈچىلەر تەرىپىدىن قوشۇلغان بولۇپ، ئۇلار ئەسلى خەتنىڭ بىر قىسمى ئەمەس ئىدى.

«تېسالونىكا لىقلارغا (1)»

روسۇل پاۋلۇس تېسالونىكا شەھىرىدىكى جامائەتكە

يازغان بىرىنچى مەكتۇپ

پاۋلۇسنىڭ سالاملىرى، تەشەككۈر ئېتىشىلىرى ۋە
رىغبەتلەندۈرۈشلىرى

1

¹ مەنكى پاۋلۇس، سىلاس ھەمدە تىموتىيىدىن خۇدائاتىمىز ۋە رەببىمىز
ئەيسا مەسىھدە بولغان، تېسالونىكا⁽¹⁾ شەھىرىدىكى جامائەتكە

سالام.

سىلەرگە مېھىر-شەپقەت ۋە خاتىرجەملىك بولغاي!

² بىز دۇئالىرىمىزدا سىلەرنى ياد ئېتىپ تۇرۇپ، خۇداغا سىلەر ئۈچۈن
ھەردائىم تەشەككۈر ئېيتىمىز؛ ³ خۇدائاتىمىزنىڭ ئالدىدا ئېتىقادىڭلاردىن
بولغان ئەمەللىرىڭلارنى⁽²⁾، مېھىر-مۇھەببەتتىن چىققان جاپالىق ئەجرىڭلارنى،
رەببىمىز ئەيسا مەسىھكە باغلىغان ئۈمىد تە بولغان چىداملىقلىڭلارنى ئىزچىل
ئەسلەپ تۇرۇۋاتىمىز. ⁴ چۈنكى ئەي قېرىنداشلار، خۇدا سۆيگەنلەر، ئۇنىڭ
سىلەرنى تاللىغانلىقى بىزگە ئايان. ⁵ چۈنكى خۇش خەۋىرىمىز سىلەرگە
يەتكۈزۈلگىنىدە سۆزلەر بىلەنلا ئەمەس، بەلكى كۈچ-قۇدرەت بىلەن، مۇقەددەس
روھ بىلەن، مۇتلەق جەزمەلەشتۈرۈلگەن ھالدا سىلەرگە يەتكۈزۈلگەن؛ ئۇنىڭ
ئۈستىگە، بىزنىڭ سىلەرنىڭ ئاراڭلاردا بولغىنىمىزدا سىلەرنى دەپ ئۆزىمىزنى
قانداق تۇتقانلىقىمىزنى ئوبدان بىلىسىلەر.

⁶ شۇنىڭ بىلەن سىلەر ئېغىر ئازاب-ئوقۇبەت ئىچىدە تۇرۇقلۇقمۇ،

¹ «تېسالونىكا» دېگەن شەھەر ھازىرقى گرېتسىيە (ماكېدونىيە) ھازىرقى ئىسمى «سالونىكا».
كونا زاماندا «تېسالونىكا» دەپ ئاتالغان.

² گرېك تىلىدا «ئېتىقادىڭلاردىن بولغان ئەمەلىڭنى».

مۇقەددەس روھنىڭ شادلىقى بىلەن سۆز-كلامنى قوبۇل قىلىپ، بىزنى، شۇنداقلا رەببىنىڭ ئۆزىنى ئۆلگە قىلىپ ئەگەشتىڭلار،⁷ شۇنىڭ بىلەن سىلەر ماكبىدونىيە ۋە ئاقاييا ئۆلكىلىرىدىكى بارلىق ئېتىقادچىلارغا ئۆلگە بولۇپ چىقتىڭلار؛⁸ چۈنكى رەببىنىڭ سۆز-كلامى سىلەردىن پەقەت ماكبىدونىيە ۋە ئاقايياغىلا ياڭراپ قالماستىن، بەلكى ھەممە يەرگە خۇداغا باغلانغان ئېتىقادىڭلار توغرىلىق ھەممە يەرگە خەۋەر تارقىلىپتۇ؛ نەتىجىدە، بىزنىڭ شۇ يەرلەردە خۇش خەۋەر توغرىلىق ھېچنېمە دېيىشىمىزنىڭ ھاجىتى قالمىدى.⁽³⁾

¹⁰⁻⁹ چۈنكى بىز بارغانلىقى جايدىكى كىشىلەر سىلەرنىڭ بىزنى قانداق قارشى ئالغانلىقىڭلارنى⁽⁴⁾، سىلەرنىڭ بۇتلاردىن قانداق ۋاز كېچىپ تىرىك ۋە ھەقىقىي خۇدانىڭ خىزمىتىدە بولۇشقا، شۇنداقلا ئۇنىڭ ئوغلىنىڭ، يەنى ئۇ ئۆلۈمدىن تىرىلدۈرگەن، كەلگۈسىدە كېلىدىغان غەزەپتىن بىزنى قۇتقۇزغۇچى ئىيسانىڭ ئەرىشتىن كېلىشىنى كۈتۈشكە خۇداغا باققانلىقىڭلارنى بايان قىلىشىدۇ.

پاۋلۇسنىڭ تېسالونىكادىكى خىزمىتى

2

¹ چۈنكى، ئى قېرىنداشلار، بىزنىڭ ئاراڭلارغا كىرگىنىمىز توغرىلىق بىلىسلىرىكى، ئۇ بىكارغا كەتمىدى.² سىلەرگە يەنە شۇمۇ مەلۇمكى، گەرچە ئىلگىرى فىلىپپى شەھىرىدە قىيىن-قىستاق ۋە خارلىققا ئۇچرىغان بولساقمۇ، زور قاتتىق قارشىلىققا قارىماي خۇدانىڭ خۇش خەۋىرىنى⁽⁵⁾ سىلەرگە يەتكۈزۈشكە خۇدايىمىزنىڭ مەدەت بېرىشى بىلەن يۈرەكلىك بولدۇق.³ چۈنكى بىزنىڭ ئۆتۈنۈش-جېكىلەشلىرىمىزدە ھېچقانداق ئالدامچىلىق، ناپاك نىيەت ياكى ھىيلىگەرلىك يوقتۇر.⁴ ئەكسىچە، بىز خۇدا تەرىپىدىن خۇش خەۋەرنىڭ ئامانەت قىلىنىشقا لايىق كۆرۈلگەن ئادەملەر سۈپىتىدە بىز شۇنىڭغا مۇناسىپ

³ دېمەك، پاۋلۇس ۋە خىزمەتداشلىرى قايسى يەرلەرگە بارمىسۇن، شۇ يەردىكى كىشىلەر ئاللىقاچان تېسالونىكادىكىلەرنىڭ خۇداغا بولغان ئېتىقادىدىن خەۋەر تاپقان، شۇنداقلا ئۆزلىرىمۇ خۇش خەۋەردىن خەۋەردار بولغان.

⁴ گرېك تىلىدا: «بىزنىڭ سىلەرنىڭ ئاراڭلارغا كىرىشىمىزنىڭ قانداق ئىكەنلىكى...».

⁵ «خۇدانىڭ خۇش خەۋىرى» — خۇدا ئۆزى ئەۋەتكەن، شۇنداقلا ئۆزى توغرىلىق خۇش خەۋەردۇر.

ھالدا ئادەملەرنى ئەمەس، بەلكى قەلبىمىزنى سىنىغۇچى خۇدانى خۇرسەن قىلىش ئۈچۈن خۇش خەۋەرنى جاكارلايمىز. ⁵ چۈنكى سىلەر بىلگەندەك بىز ھېچقايسى ۋاقىتتا ئاراڭلارغا خۇشامەتچىلىك بىلەن ۋە ياكى تاماخورلۇققا نىقاب تاقاپ كەلمىدۇق - (بۇ ئىشتا خۇدا بىزگە گۇۋاھچىدۇر) - ⁶ گەرچە بىز مەسىھنىڭ روسۇللىرىنىڭ سۈپىتىدە تەلەپ يۈكلىيەلەيدىغان بولساقمۇ، مەيلى سىلەر بولۇڭلار ياكى باشقىلار بولسۇن، ھېچبىر ئىنساندىن بىرەر ئىززەت-شۆھرەت ئىزدىگەن ئەمەس ئىدۇق. ⁷ ئەكسىچە بىز ئاراڭلاردا خۇددى بالا ئىمتىدىغان ئانا ئۆز بوۋاقلرىنى كۆيۈنۈپ ئاسرىغاندەك سىلەرگە مۇلايىم مۇئامىلىدە بولدۇق. ⁸ شۇ چاغدا، سىلەرگە شۇنداق تەلپۈنگەندۇق، سىلەرگە پەقەت خۇدانىڭ خۇش خەۋەرىنى تاپشۇرۇشنىلا ئەمەس، ھەتتا ئۆز جېنىمىزنى تاپشۇرۇشقىمۇ رازىمىز؛ چۈنكى سىلەر بىزگە ئىنتايىن قەدىرلىك ئىدىڭلار. ⁹ چۈنكى، ئى قېرىنداشلار، بىزنىڭ قانداق جاپالىق ئەمگەك قىلغىنىمىز ئېسىڭلاردا باردۇر؛ ھېچقايسىڭلارغا ئېغىرىمىزنى سالماسلىق ئۈچۈن كېچە-كۈندۈزلەپ مېھنەت قىلدۇق، خۇدانىڭ خۇش خەۋىرىنى سىلەرگە يەتكۈزدۇق. ¹⁰ ئېتىقادچىلاردىن بولغان سىلەرنىڭ ئاراڭلاردىكى ئەمەلىيەتلىرىمىزنىڭ قانداق ئىخلاسمەن، ھەققانىي ۋە ئەيىبسىز ئىكەنلىكىگە ئۆزۈڭلار ۋە خۇدانىڭ ئۆزىمۇ گۇۋاھچىدۇر. ¹¹⁻¹² ۋە يەنە سىلەر بىلگىنىڭلاردەك، ئاتىنىڭ ئۆز پەرزەنتلىرىگە نەسىھەت بەرگەندەك بىز ھەربىرىڭلارغا شۇنداق جېكىلەپ، رىغبەت-تەسەللى بېرىپ، سىلەرنى ئۆز پادىشاھلىقىغا ۋە شان-شەرىپىگە چاقىرىۋاتقان خۇداغا لايىق ھالدا مېڭىشقا دەۋەت قىلدۇق. ¹³ خۇداغا يەنە شۇ سەۋەبتىن توختاۋسىز تەشەككۈر ئېيتىمىزكى، سىلەرنىڭ بىزدىن ئاڭلىغان خۇدانىڭ سۆز-كلامىغا قۇلاق سالغىنىڭلاردا، ئۇنى ئىنسانلاردىن كەلگەن سۆز سۈپىتىدە ئەمەس، بەلكى ئۇنىڭ ئەمەلىي سۈپىتىدە، يەنى خۇدادىن كەلگەن سۆز-كلام دەپ ئۇنى قوبۇل قىلىدىڭلار؛ ئۇ سۆز-كلام ھازىر ئىشەنگۈچى سىلەردە ئىشلىمەكتە. ¹⁴ چۈنكى سىلەر، ئى قېرىنداشلار، يەھۇدىيە ئۆلكىسىدىكى مەسىھ ئەيسادا بولغان جامائەتلەردىن ئۈلگە ئالىدىڭلار؛ ئۇلار شۇ يەردە يەھۇدىيلار تەرىپىدىن قانداق خارلىقلارغا ئۇچرىغان بولسا، سىلەرمۇ ئۆز يۇرتداشلىرىڭلار تەرىپىدىن ئوخشاش خارلىقلارغا ئۇچرىدىڭلار.

¹⁵ ئۇلار، يەنى شۇ يەھۇدىيلار، ئەسلىدە رەب ئەيسانى ۋە پەيغەمبەرلەرنى ئۆلتۈرگەن⁽⁶⁾ ۋە بىزنىمۇ زىيانكەشلىك قىلىپ قوغلىۋەتكەندى⁽⁷⁾. ئۇلار خۇدانى نارازى قىلىپ، ۋە ھەممە ئىنسان بىلەن قېرىشىپ،¹⁶ «يات ئەللىكلەر» نىڭ نىجاتلىققا ئېرىشىشى ئۈچۈن ئۇلارغا سۆزلىشىمىزگە توسقۇنلۇق قىلىۋاتىدۇ. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار گۇناھلىرىنى ئۆزلۈكسىز چېكىگە يەتكۈزمەكتە؛ لېكىن غەزەپ ئۇلارنىڭ بېشىغا تولۇقى بىلەن چۈشۈرۈلۈش ئالدىدا تۇرىدۇ.

پاۋلۇسنىڭ ئەنسىرەشلىرى

¹⁷ لېكىن بىز، ئى قېرىنداشلار، ئامالسىز سىلەردىن ئىنتايىن قىسقا ۋاقىت جۇدالاشقان بولساقمۇ (تەندە بولسىمۇ، قەلبىدە ئەمەس)، سىلەر بىلەن يەنە دىدار كۆرۈشۈشكە قەۋەتلا ئىنتىزارلىقىمىزدىن يېنىڭلارغا بېرىشقا تېخىمۇ بەك ئىنتىلىدۇق!¹⁸ شۇنىڭدەك يېنىڭلارغا بارغۇمىز بار ئىدى — ئەمەلىيەتتە مەنكى پاۋلۇس قايتا-قايتا⁽⁸⁾ تىرىشىپ باقتىم، بىراق بۇنىڭغا شەيتان توسقۇنلۇق قىلدى.¹⁹ چۈنكى بىزنىڭ ئىستەك-ئارزۇيىمىز، شادلىقىمىز ۋە رەببىمىز ئەيسا قايتىپ كەلگەندە پەخىرلىنىدىغان تاجىمىز نېمە بولىدۇ؟ بۇ دەل سىلەر ئۆزۈڭلار ئەمەسمۇ؟²⁰ چۈنكى سىلەر بىزنىڭ پەخىرىمىز، بىزنىڭ شادلىقىمىز!

3

¹ شۇنىڭ بىلەن بىز سىلەردىن خەۋەرىسىز تاقىتىمىز تاق بولۇپ، ئۆزىمىز ئافىنا شەھىرىدە يالغۇز قېلىپ،² ئالدىڭلارغا قېرىندىشىمىز ھەم خۇدا يولىدا مەسھنىڭ خۇش خەۋىرىدە بولۇۋاتقان خىزمەتدېشىمىز تىموتىينى سىلەرنى ئېتىقادتا مۇستەھكەملەش-كۈچەيتىش ۋە رىغبەتلەندۈرۈش ئۈچۈن ئەۋەتىشنى قارار

⁶ «يەھۇدىيلار... پەيغەمبەرلەرنى... ئۆلتۈرگەن» — تەۋراتتىكى كۆپ پەيغەمبەرلەر يۇرتداشلىرى تەرىپىدىن ئۆلتۈرۈلگەن؛ ئەڭ ئاخىرقى ئۆلتۈرۈلگىنى بولسا رەب ئەيسانى تونۇشتۇرغۇچى پەيغەمبەر يەھىيا ئىدى.

⁷ «بىزنىمۇ... قوغلىۋەتكەندى» — يەھۇدىيلار كۆپ ئىشەنگۈچىلەرنى يەھۇدىيە ئۆلكىسىدىن قوغلىۋەتتى («روس»، 1:8)؛ ئاندىن شۇنىڭدىن باشلاپ پاۋلۇس ۋە باشقا روسۇللارنى خۇش خەۋەرنى جاكارلايدىغان جايلاردىنمۇ ھەيدىۋەتتى.

⁸ «قايتا-قايتا» — گرېك تىلىدا «بىر قېتىم، ئىككى قېتىم».

قىلدۇق؛³ بىزنىڭ ئۆنى ئەۋەتشتىكى مەقسىتىمىز، ھېچكىمنىڭ بېشىڭلارغا چۈشكەن مۇشۇ زەخمەت-قىيىنچىلىقلار سەۋەبىدىن ئېتىقادتا تەۋرىنىپ قالماسلىقى ئۈچۈندۇر. چۈنكى ئۇزۇڭلار بۇنداق ئىشلارغا ئۇچراشقا ئالدىنلا بېكىتىلگەن، دەپ بىلىسىلەر.⁴ چۈنكى بىز سىلەر بىلەن بىللە بولغان ۋاقتىمىزدا، سىلەرگە ھەممىمىز ئازاب-قىيىنچىلىققا ئۇچرىماي قالمايمىز دەپ ئالدىنلا ئېيتقاندىق. ئەمەلىيەتتە ھازىر دېگىنىمىزدەك بولدى، دەپ بىلىسىلەر.⁵ شۇ سەۋەبتىن تاقىتىم تاق بولۇپ، ئېتىقادىڭلارنىڭ زادى قانداق ئىكەنلىكىنى بىلىش ئۈچۈن، ئازدۇرغۇچى⁽⁹⁾ سىلەرنى ئازدۇرۇپ بىزنىڭ سىلەرگە سىڭدۈرگەن ئەجرىمىز بىكارغا كەتتىمىكەن دەپ ئەنسىرەپ، تىموتىينى يېنىڭلارغا ئەۋەتكەندىم.

⁶ لېكىن تىموتىي بايا يېنىڭلاردىن قايتىپ كەلگەندە، ئېتىقادىڭلار ۋە مېھىر-مۇھەببەتلىڭلار توغرىسىدا بىزگە ياخشى خەۋەر ئېلىپ كېلىپ، سىلەرنىڭ بىزنى ھەردائىم سېغىنىپ تۇرغانلىقىڭلارنى ۋە خۇددى بىز سىلەر بىلەن دىدارلىشىشقا تەلپۈنگىنىمىزدەك، سىلەرنىڭمۇ بىزنى كۆرگۈڭلار كەلگەنلىكىنى ئېيتتى.⁷ شۇنىڭدەك، ئەي قېرىنداشلار، بېشىمىزغا چۈشكەن مۇشۇنداق بارلىق ئازاب-ئوقۇبەت ۋە ئېغىرچىلىق ئىچىدە تۇرۇۋاتقىنىمىزدا سىلەردىن، يەنى چىڭ ئېتىقادىڭلاردىن رىغبەت-تەسەللى تاپتۇق؛⁸ چۈنكى رەببە چىڭ تۇرغان بولساڭلار، بىز ئۆلمەي، ھايات قالىمىز!⁽¹⁰⁾⁹ ئەمدى سىلەر ئۈچۈن، خۇدايىمىز ئالدىدا سىلەرنىڭ ۋەجىڭلاردىن تولىمۇ شادلىنىدۇق، بۇ زور شادلىقىمىزدىن سىلەر ئۈچۈن خۇداغا قانچىلىك دەرىجىدە تەشەككۈر ئېيتساق بولار؟!¹⁰ – سىلەر بىلەن دىدار كۆرۈشۈش ۋە ئېتىقادىڭلاردىكى يېتەرسىزلىكلەرنى مۇكەممەل قىلىشقا مۇيەسسەر بولۇش ئىمكانىيىتى ئۈچۈن، كېچە-كۈندۈز خۇداغا زور تەلپۈرۈپ يېلىنماقتىمىز.

¹¹ ئەمدى بىزنىڭ خۇدائاتىمىزنىڭ ئۆزى ھەم رەببىمىز ئەيسا بىزنىڭ يولىمىزنى يېنىڭلارغا باشلىغاي⁽¹¹⁾؛¹² ئەمدى مېھىر-مۇھەببەتىمىز سىلەرگە

⁹ «ئازدۇرغۇچى» شەيتان، ئىبلىس.

¹⁰ ياۋلۇس تېسالونىكا دىكىلەرنى شۇنچە ياخشى كۆرەتتىكى، مۇبادا ئۇلار رەببىدىن تېنىپ كەتكەن بولسا، ئۇ ئۆزىمۇ ئۆلەي دەپ قالاتتى.

¹¹ قىزىق بىر ئىش شۇكى، «يولىمىزنى... باشلىغاي» دېگەن پېئىل گرېك تىلىدىكى «بىرلىك شەخس» شەكلىدۇر. دېمەك، خۇدائاتا ۋە رەب ئەيسا بىر شەخس دەك ئىش قىلىدۇ.

تولغاندەك، رەب سىلەرنىڭ بىر-بىرىڭلارغا ۋە ھەممە ئادەملەرگە بولغان مېھىر-مۇھەببەتلىرىنى ئاشۇرۇپ، تولۇپ تاشتۇرغاي؛¹³ ھەم شۇنداق بولغاندا، رەبىمىز ئەيسا ئۆزىنىڭ بارلىق مۇقەددەس بەندىلىرى بىلەن بىللە قايتىپ كەلگەندە قەلبىڭلار بىزنىڭ خۇدانىمىز ئالدىدا پاك-مۇقەددەسلىكتە نۇقسانسىز بولۇشقا مۇستەھكەملىنىدۇ!

خۇدانى خۇرسەن قىلىدىغان ھايات يولى

4

¹ ئاخىرىدا، ئى قېرىنداشلار، بىز رەب ئەيسادا تۇرۇپ سىلەردىن شۇنى ئۆتۈنمىز ھەم جېكىلەيمىزكى، سىلەر بىزدىن خۇدانى خۇرسەن قىلىشقا قانداق مېڭىشىڭلار كېرەكلىكىنى تاپشۇرۇۋالغىنىڭلاردەك ھەم ھازىر شۇ بويىچە مېڭىۋاتقىنىڭلاردەك، شۇنداق قىلىشىڭلار تېخىمۇ ئېشىپ تاشقاي.² چۈنكى سىلەر بىزنىڭ رەب ئەيسا ئارقىلىق سىلەرگە نېمە ئەمرلەرنى تاپىلغانلىقىمىزنى بىلىسىلەر.³ چۈنكى خۇدانىڭ ئىرادىسى شۇكى، پاك-مۇقەددەس قىلىنىش، ھەرقانداق بۇزۇقچىلىقتىن ساقلىنىش،⁴⁻⁵ يەنى ھەربىرىڭلار خۇدانى تونۇمايدىغان تائىپىلەردەك شەھۋانى ھەۋەسلەرگە بېرىلمەي، بەلكى قانداق قىلىپ ئۆز تېنىنى باشقۇرۇپ، ئۇنى پاك-مۇقەددەسلىكتە ئار-نومۇس بىلەن ساقلاشنى ئۆگىنىۋېلىشتۇر.⁽¹²⁾ ⁶ بۇ جەھەتلەردە ھېچكىم ئۆز قېرىندىشىنىڭ ھەققىگە چاڭ سېلىپ، ئۆز پايدا-مەنپەئىتىنى قوغلىمىسۇن؛ چۈنكى بىز ئىلگىرى سىلەرگە چۈشەندۈرۈپ تولۇق ئاگاھلاندۇرغىنىمىزدەك، بارلىق مۇشۇنداق ئىشلاردا رەب ئۆزى ئىنتىقام ئالغۇچىدۇر.⁷ چۈنكى خۇدا بىزنى ناپاكلىققا ئەمەس، بەلكى پاك-مۇقەددەسلىكتە ياشاشقا چاقىردى.

¹² گرىك تىلىدا «ئۆز تېنى» «ئۆز جىنىسى» دېگەن بىلەن ئىپادىلىنىدۇ. شۇڭا جۈملىنىڭ ئەڭ ئاخىرقى بۆلىكىنى «خۇدانىڭ ئىرادىسى... ئۆز جورا-ھەمراھىنى تېپىپ، پاك-مۇقەددەسلىك ۋە ئار-نومۇسلۇقتا ھايات ئۆتكۈزۈشنى ئۆگىنىۋېلىشتۇر» ياكى «ئۆز پاك-مۇقەددەسلىك ۋە ئار-نومۇسلۇقنىڭلارنى ساقلاپ، ئۆز جورا-ھەمراھىڭلار بىلەن ياشاشنى ئۆگىنىۋېلىشتۇر» دەپمۇ چۈشىنىشكە بولىدۇ. چوڭ ئىمكانىيەت باركى، روسۇل تەرجىمىمىزدىكىدەك شۇنداقلا بۇ ئىككى مەنىنىمۇ بىلدۈرمەكچى بولغان. خۇدانىڭ بېكىتكىنى بىلەن نىكاھلانغان ئەر-ئايال بەربىر «بىر تەن» دۇر.

⁸ شۇنىڭ ئۈچۈن بۇ ھەقىقەتنى رەت قىلغان ئادەم، ئىنسانىي ھوقۇقنى ئەمەس، بەلكى سىلەرگە مۇقەددەس روھنى ئاتا قىلغۇچى خۇدانى رەت قىلغان بولىدۇ. ⁹ ئەمدى قېرىنداشلىق مېھىر-مۇھەببەتكە كەلسەك، بۇ توغرىسىدا سىلەرگە يېزىپ ئۆلتۈرىشىمىزنىڭ ھاجىتى يوق. چۈنكى خۇدا ئۆزى بىر-بىرىڭلارغا مېھىر-مۇھەببەت كۆرسىتىشنى ئۆگەتمەكتە. ¹⁰ چۈنكى سىلەر پۈتكۈل ماكېدونىيە ئۆلكىسىدىكى ھەممە قېرىنداشلارغا شۇنداق قىلىۋاتىسىلەر؛ شۇنداق بولسىمۇ، ئى قېرىنداشلار، شۇنداق قىلىشقا بېرىلىپ تېخىمۇ ئېشىپ تېشىشىڭلارنى، ¹¹ شۇنداقلا بىز سىلەرگە تاپىلغىنىمىزدەك، تىنچ يۈرۈشنى، باشقىلارنىڭ ئىشلىرىغا ئارىلاشماي، ئۆز ئىشىڭلار بىلەن بولۇپ، ئىككى قولۇڭلارغا تايىنىپ ياشاشنى نىشان قىلىپ ئىتتىلىشىڭلارنى ئۆتۈنمىز. ¹² مانا شۇنداق قىلىساڭلار، سىرتتىكىلەر ئالدىدا ⁽¹³⁾ ئىززەت-ھۆرمەتكە سازاۋەر بولۇپ ماڭىسىلەر ۋە ھېچكىمنىڭ قولىغا بېقىنىپ قالمايسىلەر.

ئەيسا مەسىھنىڭ قايتا كېلىشى

¹³ لېكىن، ئەي قېرىنداشلار، ئۈمىدسىزلىك ئىچىدە ياشاۋاتقان باشقا ھەممىسىدەك، ئاراڭلاردىكى ئۆلۈمدە ئۇخلاپ قالغانلارغا قايقۇرۇپ ھەسرەت چەكمەسلىكىڭلار ئۈچۈن ئۇلارنىڭ ھالى توغۇرلۇق خەۋەرىسىز قېلىشىڭلارنى خالىمايمىز ⁽¹⁴⁾. ¹⁴ چۈنكى بىز ئەيسانىڭ ئۆلۈپ تىرىلگەنلىكىگە ئىشەنگەنلىكىمىز، ئەيسا قايتا كەلگىنىدە، ئۆلۈمدە ئۇنىڭدا ئۇخلاپ قالغانلارنى خۇدا ئۇنىڭ بىلەن بىللە ئېلىپ كېلىدىغانلىقىغا ئىشىنىمىز. ¹⁵ چۈنكى رەببىڭ سۆز-كلامى بويىچە سىلەرگە شۇنى ئېيتىمىزكى، رەب قايتا كەلگۈچە تىرىك قالغان بىزلەر ئۇنىڭ ئالدىغا چىقىشىمىز جەزمەن ئۆلۈمدە ئۇخلاپ

¹³ «سىرتتىكىلەر» ئېتىقادسىزلار، جامائەتتىن سىرتتا تۇرغانلارنى كۆرسىتىدۇ.

¹⁴ «سىلەرنىڭ... خەۋەرىسىز قېلىشىڭلارنى خالىمايمىزكى...» بۇ ئادەتتە رىم ئىمپېراتورى يارلىق چۈشۈرگەندە ئىشلىتىدىغان ئىبارە ئىدى. روسۇل ئەمدى كېيىنكى گېپىنى «ئالەم ئىمپېراتورى ئەيسا مەسىھ» دىن كەلگەن دەپ پۇراتماقچى ئوخشايدۇ.

قالغانلارنىڭكىدىن ئاۋۋال بولمايدۇ⁽¹⁵⁾؛ ¹⁶ چۈنكى رەب قاتتىق بىر نەرە تارتىپ، باش پەرىشتىنىڭ ئاۋازى ۋە خۇدانىڭ كاناي ساداسى ئىچىدە ئاسماندىن چۈشىدۇ ۋە مەسىھدە بولۇپ ئۆلگەنلەر ئاۋۋال تىرىلىدۇ؛ ¹⁷ ئاندىن تىرىك قالغان بىزلەر ئۇلار بىلەن بىرگە رەب بىلەن ھاۋادا كۆرۈشۈش ئۈچۈن، بۇلۇتلار ئارىسىغا ئېلىنىپ كۆتۈرۈلىمىز؛ شۇنىڭ بىلەن بىز رەب بىلەن مەڭگۈ بىرگە بولىمىز⁽¹⁶⁾. ¹⁸ شۇڭا، بىر-بىرىڭلارغا بۇ سۆزلەر بىلەن رىغبەت-تەسەللى بېرىڭلار.

رەبىنىڭ كۈنىنى كۈتۈۋېلىش

5

¹ لېكىن ئى قېرىنداشلار، سىلەرگە شۇ ئىشلارنىڭ ۋاقىتلىرى ۋە زامانلىرى توغرىسىدا يېزىشمنىڭ ھاجىتى يوق. ² چۈنكى ئۆزۈڭلار ئوبدان بىلىسىلەر، رەبىنىڭ كۈنى خۇددى كېچىدە كىرگەن ئوغرىنىڭ كېلىشىگە ئوخشاش تۇيۇقسىز كېلىدۇ. ³ ئەمدى كىشىلەر «دۇنيا تىنچ-ئامان بولۇۋاتىدۇ» دەپ تۇرغاندا، خۇددى ھامىلىدار ئايالنىڭ تولغىقى ئۈستۈمۈت تۇتقىنىدەك، ھالاكەت ئۇلارنىڭ بېشىغا تۇيۇقسىز چۈشىدۇ؛ شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئۇنىڭدىن قېچىپ قۇتۇلالمايدۇ. ⁴ لېكىن سىلەر، ئى قېرىنداشلار، قاراڭغۇلۇقتا تۇرغۇچىلار ئەمەسىلەر؛ شۇنىڭ بىلەن ئۈكۈن سىلەرنى ئوغرىدەك چۆچۈتۈپ كەلمەيدۇ. ⁵ چۈنكى سىلەر ھەممىڭلار يورۇقلۇقنىڭ پەرزەنتلىرى، كۈندۈزنىڭ پەرزەنتلىرىدۇرسىلەر؛ بىز كېچىگە تەۋە ياكى قاراڭغۇلۇققا مەنسۇپ ئەمەسمىز. ⁶ شۇنىڭ ئۈچۈن باشقا ھەممىسىدەك ئۇخلىمايلى، بەلكى سەگەك ۋە سالماق بولايلى. ⁷ چۈنكى ئۇخلايدىغانلار كېچىسى ئۇخلايدۇ، مەست بولىدىغانلارمۇ كېچىسى مەست بولىدۇ. ⁸ بىراق ئۆزىمىز كۈندۈزگە مەنسۇپ بولغاندىن كېيىن، سالماق بولايلى، كۆكرىكىمىزگە ئېتىقاد ۋە مېھىر-مۇھەببەتنى ساۋۇت قىلىپ،

¹⁵ «چىقىشىمىز..ئاۋۋال بولمايدۇ» — «چىقىشىمىز» دېگەن سۆز «ئاسمانغا كۆتۈرۈلۈشىمىز» نى كۆرسىتىدۇ. كېيىنكى ئايەتلەرنى كۆرۈڭ.

¹⁶ بۇ ۋەقەلەر توغرىلۇق «كولوسسىلىكلەرگە» دىكى (3:3 توغرىلۇق) «قوشۇمچە سۆز» ىمىزنى كۆرۈڭ.

بېشىمىزغا نىجاتقا باغلانغان ئۈمىدىنى دۇيۇلغا قىلىپ كىيىۋالايلى⁽¹⁷⁾؛⁹ چۈنكى خۇدا بىزنى ئۆز غەزىپىگە ئۇچرىتىش ئۈچۈن ئەمەس، بەلكى رەببىمىز ئەيسا مەسىھ ئارقىلىق نىجاتقا ئېرىشتۈرۈش ئۈچۈن تاللاپ بېكىتكەن.¹⁰ ئۇ بىز ئۈچۈن ئۆلدى - مەقسىتى، ھايات قىلىپ ئويغاق تۇرساقمۇ ياكى ئۆلۈمدە ئۆخلىغان بولساقمۇ، بىزنىڭ ئۇنىڭ بىلەن بىللە ھاياتتا بولۇشىمىز ئۈچۈندۇر⁽¹⁸⁾.¹¹ شۇنىڭ ئۈچۈن، ھازىر قىلىۋاتقىنىڭلارغا ئوخشاش، بىر-بىرىڭلارنى داۋاملىق رىغبەتلەندۈرۈپ، بىر-بىرىڭلارنىڭ ئېتىقادىنى قۇرۇڭلار.

ئاخىرقى تەلىم ۋە سالاملار

¹² ئەمدى ئى قېرىنداشلار، ئاراڭلاردا جاپالىق ئىشلەۋاتقان ۋە رەببە سىلەرگە يېتەكچىلىك قىلىپ، نەسىھەت بېرىۋاتقانلارنى قەدىرلىشىڭلارنى ئۈتۈنىمىز.¹³ بۇ خىزمەتلىرى ئۈچۈن ئۇلارنى چوڭقۇر ھۆرمەت ۋە مېھىر-مۇھەببەت بىلەن قەدىرلەڭلار.⁽¹⁹⁾ بىر-بىرىڭلار بىلەن ئىناق ئۆتۈڭلار.¹⁴ ئەمما، ئى قېرىنداشلار، سىلەردىن شۇنىمۇ ئۈتۈنىمىزكى، تەرتىپسىز يۈرگەنلەرگە نەسىھەت بېرىڭلار، يۈرەكسىزلەرنى رىغبەتلەندۈرۈڭلار، ئاجىزلارغا⁽²⁰⁾ يار-يۈلەك بولۇڭلار ۋە ھەممە ئادەمگە سەۋرىچان بولۇڭلار.¹⁵ ھېچقايسىڭلار يامانلىققا يامانلىق قىلماسلىققا كۆڭۈل بۆلۈڭلار، بىر-بىرىڭلارغا ۋە بارلىق كىشىلەرگە ھەمىشە ياخشىلىق قىلىشقا ئىنتىلىڭلار.

¹⁶ ھەردائىم شادلىنىڭلار.¹⁷ توختىماي دۇئا قىلىڭلار.¹⁸ ھەرقانداق ئىشتا تەشەككۈر ئېيتىڭلار. چۈنكى مانا بۇلار خۇدانىڭ مەسىھ ئەيسادا سىلەرگە

¹⁷ «يەش.» 17:59 نى كۆرۈڭ. گرېك تىلىدا: «مەيدىمىزگە ئېتىقاد ۋە مۇھەببەتنىڭ ساۋۇتىنى، بېشىمىزغا نىجاتنىڭ ئۈمىدىنى دۇيۇلغىنىنى كىيىۋالايلى»

¹⁸ «بىزنىڭ ئۇنىڭ بىلەن بىللە ھاياتتا بولۇشىمىز ئۈچۈن» - دېمەك، ئۇنىڭ دۇنياغا قايتىپ كېلىشىدە تىرىلىپ تۇرىشىمىز ئۈچۈن.

¹⁹ مۇشۇنداق ئېتىقادچىلار جامائەتتە مەيدانغا كەلسە، كېيىنچە ئۇلارنى جامائەتتىكى «ئاقساقال» ياكى «يېتەكچى» دەپ بېكىتىشكە توغرا كېلىدۇ. پاۋلۇس تېسالونىكادىكى جامائەتتە تېخى ئاقساقاللارنى بېكىتمىگەندى.

²⁰ «ئاجىزلار» بەلكىم روھىي ھەم جىسمانىي تەرەپلەردە بولغان ئاجىزلارنى كۆرسىتىدۇ.

قاراتقان ئىرادىسىدۇر. ¹⁹ روھنىڭ ئوتىنى ئۆچۈرمەڭلار! ⁽²¹⁾. ئاراڭلاردا پەيغەمبەرلەرچە يەتكۈزۈلگەن بېشارەتلىك سۆزلەرنى كەمسىتمەڭلار! ⁽²²⁾؛ ²¹ ھەممە گەپنى تەكشۈرۈپ ئىسپاتلاپ كۆرۈڭلار؛ دۇرۇس بولسا ئۇنى چىڭ تۇتۇپ قولىدىن بەرمەڭلار! ⁽²³⁾. ²² يامانلىقنىڭ ھەرقانداق شەكلىدىن ⁽²⁴⁾ ئۆزۈڭلارنى يىراق تۇتۇڭلار.

²³ خاتىرجەملىكنىڭ ئىگىسى بولغان خۇدا ⁽²⁵⁾ ئۆزى سىلەرنى ئۆزۈل-كېسىل پاك-مۇقەددەس قىلغاي، رەببىمىز ئەيسا مەسىھ قايتا كەلگۈچە پۈتكۈل روھىڭلار، جېنىڭلار ۋە تېنىڭلارنى ئەيىبىسىز ساقلىغاي. ²⁴ سىلەرنى چاقىرغۇچى ⁽²⁶⁾ بولسا سادىق-ۋاپادۇر، ئۇ ئۇنى جەزمەن ئادا قىلماي قالمايدۇ. ²⁵ قېرىنداشلار، بىز ئۈچۈن دۇئا قىلىڭلار. ²⁶ ھەممە قېرىنداشلار بىلەن پاك سۆيۈشلەر بىلەن سالاملىشىڭلار. ²⁷ مەن رەببە سىلەرگە شۇنى جىددىي تاپسايىمەنكى، بۇ خەتنى شۇ يەردىكى ھەممە مۇقەددەس قېرىنداشلارغا ئوقۇپ بېرىڭلار! ²⁸ رەببىمىز ئەيسا مەسىھنىڭ مېھىر-شەپقىتى سىلەرگە يار بولغاي!

²¹ «روھنىڭ ئوتىنى ئۆچۈرمەڭلار». گرېك تىلىدا «روھنى ئۆچۈرمەڭلار». «روھ» مۇقەددەس روھ، ئەلۋەتتە. «مۇقەددەس روھنىڭ ئوتى» ئىشەنگەن ئادەمنىڭ قەلبىدە ياخشىلىق قىلىشقا ياكى بولۇپمۇ مەلۇم بىر روھىي ئىلتىپاتنى بىلدۈرۈشكە كۈچلۈك ئىلھام پەيدا قىلغان بولسا ئۇنى «ئۆچۈرۈش» كە بولمايدۇ. مۇشۇ سۆزلەر بەلكىم بېشارەت بېرىش ياكى باشقا مۆجىزىلىك ئىلتىپاتلارنى كۆزدە تۇتۇدۇ؛ كېيىنكى ئايەت بىلەن مۇناسىۋىتى بار.

²² «ئاراڭلاردا پەيغەمبەرلەرچە يەتكۈزۈلگەن بېشارەتلىك سۆزلەر» — گرېك تىلىدا «پەيغەمبەرلىك سۆزلەر». «روھىي ئىلتىپاتلار» توغرىلۇق «كورىنتلىقلارغا (1)» دىكى «قوشۇمچە سۆز» بىمىزنى كۆرۈڭ. ²³ مۇشۇ نەسىھەت «روھىي ئىلتىپاتلار»، بېشارەتلىك سۆزلەر بىلەن زىچ مۇناسىۋەتتە بولىدۇ، شۇ جەھەتتە: «بۇ سۆزلەرنىڭ ھەقىقەتەن خۇدادىن كەلگەن ياكى كەلمىگەنلىكىنى پەرق ئېتىپ، خۇدادىن كەلگەن ۋەھىينى قوبۇل قىلىپ چىڭ تۇتۇڭلار» دېگەن مەنىنى بىلدۈرىدۇ. لېكىن بۇ نەسىھەت يەنە تۇرمۇشىمىزدا «ھەممە ئىش» قىمۇ باغلىنىدۇ، ئەلۋەتتە.

²⁴ «يامانلىقنىڭ ھەرقانداق شەكلى» يامانلىقنىڭ ھەر خىللىقىنى ھەمدە يامان ئىشتەك كۆرۈنۈپ قالدىغان ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ئېتىقادچىلار ھەتتا «يامان ئىشتەك كۆرۈنۈپ قالدىغان» ئىشىتمۇ بولماسلىققا كۆڭۈل بۆلۈشىگە توغرا كېلىدۇ.

²⁵ گرېك تىلىدا: «خاتىرجەملىكنىڭ خۇداسى» — دېمەك، خاتىرجەملىك بەرگۈچى ھەم ئۆزى ھەردائىم خاتىرجەملىكتە تۇرغۇچى خۇدادۇر.

²⁶ «سىلەرنى چاقىرغۇچى» — خۇدا، ئەلۋەتتە.